

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

ประเด็นที่ 3 สุขภาพกลุ่มวัย

หัวข้อ ผู้สูงอายุคุณภาพ

เขตสุขภาพที่ 6 จังหวัดปราจีนบุรี รอบที่ 2/2563

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: กรมการแพทย์, กรมควบคุมโรค และกรมอนามัย

หน่วยงานผู้รับผิดชอบร่วม: กรมสุขภาพจิต, กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, กรมการพัฒนาแผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

จังหวัดมีผู้สูงอายุ 83,659 คน ร้อยละ 16.91 (ประชากรทั้งหมด 494,680 คน) สูงกว่าระดับเขต (ร้อยละ 15.37) แต่ต่ำกว่าระดับประเทศ (ร้อยละ 17.35) มีผู้สูงอายุสูงสุดใน 3 อำเภอ คือ อำเภอบ้านสร้าง ศรีมโหสถ และประจันตคาม ร้อยละ 20.32, 19.92 และ 19.59 ตามลำดับ ส่วนอำเภอศรีมหาโพธิมีผู้สูงอายุน้อยสุด ร้อยละ 13.91 ส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุตอนต้น (60-69 ปี) ร้อยละ 53.80 ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (Barthel Activities of Daily Living : ADL) ปีงบประมาณ 2563 ร้อยละ 88.11 (คัดกรองทั้งหมด 65,226 คน) เป็นผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองได้ดี (กลุ่มติดสังคม) ร้อยละ 96.0 ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง (กลุ่มติดบ้าน) ร้อยละ 3.10 และช่วยเหลือตนเองได้น้อยหรือไม่ได้เลย (กลุ่มติดเตียง) ร้อยละ 0.90

การคัดกรองสุขภาพและโรคทั่วไปในผู้สูงอายุ การคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุโดยใช้แบบ BGS ปีงบประมาณ 2563 โรคที่พบบ่อยและกลุ่มอาการสูงอายุ ได้แก่ โรคเบาหวาน สุขภาพช่องปาก โรคความดันโลหิตสูงและโรคหัวใจและหลอดเลือด คัดกรองได้ร้อยละ 75.76, 75.50, 49.03 และ 40.21 ตามลำดับ ผลการคัดกรองพบภาวะเสี่ยงและเสี่ยงสูงในโรคเบาหวาน ร้อยละ 14.56 เสี่ยงและเสี่ยงสูงในโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 15.84 เสี่ยงสูงมากและสูงอันตรายในโรค CVD RISK ร้อยละ 29.74 การคัดกรองกลุ่มอาการที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ (Geriatrics Syndrome) ได้แก่ โรคสมองเสื่อม ภาวะซึมเศร้า ข้อเข่าเสื่อม และภาวะหกล้ม คัดกรองได้ร้อยละ 78.07, 82.71, 77.74 และ 78.26 ตามลำดับ ผลการคัดกรองพบความผิดปกติภาวะสมองเสื่อมร้อยละ 1.37 ภาวะซึมเศร้าร้อยละ 0.36 ข้อเข่าเสื่อมร้อยละ 3.92 และภาวะหกล้มร้อยละ 3.17 มีการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุผ่าน application Health For You (H4U) 28 คน พบว่ามีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้ง 5 ด้านร้อยละ 64.29 และจังหวัดได้มีการจัดระบบการส่งเสริมสุขภาพ พัฒนาทักษะด้านร่างกายและจิตใจ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ การดูแลรักษาต่อเนื่อง รวมทั้งการติดตามเยี่ยมบ้านต่อเนื่องในชุมชน

เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ศูนย์อนามัยที่ 6 และภาคีเครือข่าย (8 จังหวัดในความรับผิดชอบ) ไม่สามารถลงพื้นที่ได้ จึงปรับแนวทางการดำเนินงาน Long Term Care ในเขตสุขภาพที่ 6 โดยขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านระบบ Line มีการสื่อสารแนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข เผยแพร่ความรู้เรื่องโรค COVID-19 มาตรการการป้องกันตนเองสำหรับ CM /CG เพื่อให้สามารถดูแลผู้สูงอายุได้อย่างปลอดภัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้สูงอายุ รายอำเภอ ปีงบประมาณ 2563

อำเภอ	ประชากรทั้งหมด	ประชากรผู้สูงอายุ		ผลส.ตอนต้น (60-69 ปี)		ผลส.ตอนกลาง (70-79 ปี)		ผลส.ตอนปลาย (80 ปีขึ้นไป)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมืองปราจีนบุรี	110,779	20,688	18.68	11017	53.25	5954	28.78	3,717	17.97
กบินทร์บุรี	148,686	22,922	15.42	12821	55.93	6287	27.43	3,814	16.64
นาดี	52,453	8,375	15.97	4569	54.56	2376	28.37	1,430	17.07
บ้านสร้าง	31,105	6,319	20.32	3208	50.77	1918	30.35	1,193	18.88
ประจันตคาม	54,830	10,742	19.59	5492	51.13	3347	31.16	1,903	17.72
ศรีมหาโพธิ	77,752	10,813	13.91	5918	54.73	3066	28.35	1,829	16.91
ศรีมโหสถ	19,075	3,800	19.92	1897	49.92	1092	28.74	811	21.34
จังหวัด	494,680	83,659	16.91	44922	53.70	24040	28.74	14,697	17.57

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนตำบล และชมรมผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ 2563

อำเภอ	ตำบลทั้งหมด	อปท.ทั้งหมด		ชมรมผู้สูงอายุทั้งหมด (แห่ง)	ชมรมผู้สูงอายุผ่านเกณฑ์คุณภาพ	
		เทศบาล	อบต.		ชมรม	ร้อยละ
เมืองปราจีนบุรี	13	3	10	33	13	39.39
กบินทร์บุรี	14	3	13	13	10	76.92
นาดี	6	1	6	11	6	54.54
บ้านสร้าง	9	1	8	13	4	30.77
ประจันตคาม	9	2	9	13	7	53.85
ศรีมหาโพธิ	10	2	7	4	1	25
ศรีมโหสถ	4	1	3	4	4	100
จังหวัด	65	13	56	91	45	49.45

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL)

อำเภอ	ประชากร ผู้สูงอายุ	ผู้สูงอายุที่คัดกรอง ADL		ติดสังคม		ติดบ้าน		ติดเตียง		ผู้สูงอายุที่ยังไม่ได้ คัดกรอง ADL	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง ปราจีนบุรี	18,687	15,212	81.40	14,265	93.8	793	5.21	154	1.01	3,475	18.60
กบินทร์บุรี	20,233	16,802	83.04	16,176	96.3	462	2.75	164	0.98	3,431	16.96
นาดี	7,007	6,353	90.67	6,179	97.3	127	2.00	47	0.74	654	9.33
บ้านสร้าง	5,599	5,263	94.00	5,035	95.7	168	3.19	60	1.14	336	6.00
ประจันตคาม	9,418	8,957	95.11	8,684	97.0	217	2.42	56	0.63	461	4.89
ศรีมหาโพธิ	9,963	9,667	97.03	9,407	97.3	182	1.88	78	0.81	296	2.97
ศรีมโหสถ	3,119	2,972	95.29	2,873	96.7	70	2.36	29	0.98	147	4.71
จังหวัด	74,026	65,226	88.11	62,619	96.0	2019	3.10	588	0.90	8,800	11.89

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองโรคความดันโลหิตสูง

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้สูงอายุ ได้รับการ คัดกรอง	ร้อยละ	ปกติ	ร้อยละ	เสี่ยง	ร้อยละ	เสี่ยงสูง	ร้อยละ
เมืองปราจีนบุรี	18,687	8,989	48.10	8,144	90.60	598	6.65	247	2.75
กบินทร์บุรี	20,233	11,363	56.16	9,668	85.08	1,058	9.31	637	5.61
นาดี	7,007	3,097	44.20	2,258	72.91	404	13.04	435	14.05
บ้านสร้าง	5,599	2,372	42.36	1,624	68.47	545	22.98	203	8.56
ประจันตคาม	9,418	4,012	42.60	3,271	81.53	527	13.14	214	5.33
ศรีมหาโพธิ	9,963	5,056	50.75	4,521	89.42	391	7.73	144	2.85
ศรีมโหสถ	3,119	1,409	45.17	1,061	75.30	230	16.32	118	8.37
จังหวัด	74,026	36,298	49.03	30,547	84.16	3,753	10.34	1,998	5.50

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง โรคเบาหวาน

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง	ร้อยละ	ปกติ	ร้อยละ	เสี่ยง	ร้อยละ	เสี่ยงสูง	ร้อยละ
เมืองปราจีนบุรี	18,687	13,730	73.47	12,364	90.05	1,183	8.62	183	1.33
กบินทร์บุรี	20,233	16,199	80.06	13,757	84.92	2,189	13.51	253	1.56
นาดี	7,007	5,250	74.93	4,147	78.99	1,027	19.56	76	1.45
บ้านสร้าง	5,599	4,054	72.41	3,203	79.01	820	20.23	31	0.76
ประจันตคาม	9,418	6,809	72.3	5,646	82.92	1,118	16.42	45	0.66
ศรีมหาโพธิ	9,963	7,723	77.52	6,720	87.01	935	12.11	68	0.88
ศรีมโหสถ	3,119	2,317	74.29	2,081	89.81	221	9.54	15	0.65
จังหวัด	74,026	56,082	75.76	47,918	85.44	7,493	13.36	671	1.20

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง ที่ได้รับการคัดกรอง CVD RISK

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ได้รับการคัดกรอง	ร้อยละ	เสี่ยงต่ำ	ร้อยละ	เสี่ยงปานกลาง	ร้อยละ	เสี่ยงสูง	ร้อยละ	สูงมาก+สูงอันตราย	ร้อยละ
เมืองปราจีนบุรี	18,687	7,632	40.84	1,465	19.20	2,421	31.72	1,480	19.39	2,266	29.69
กบินทร์บุรี	20,233	6,637	32.80	1,342	20.22	2,232	33.63	1,257	18.94	1,806	27.21
นาดี	7,007	3,151	44.97	488	15.49	1,037	32.91	645	20.47	981	31.13
บ้านสร้าง	5,599	2,512	44.87	341	13.57	792	31.53	538	21.42	841	33.48
ประจันตคาม	9,418	4,387	46.58	734	16.73	1,437	32.76	932	21.24	1,284	29.27
ศรีมหาโพธิ	9,963	4,022	40.37	628	15.61	1,305	32.45	877	21.81	1,212	30.13
ศรีมโหสถ	3,119	1,424	45.66	224	15.73	450	31.60	288	20.22	462	32.44
จังหวัด	74,026	29,765	40.21	5,222	17.54	9,674	32.50	6,017	20.22	8,852	29.74

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง สุขภาพช่องปาก

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ได้รับการคัดกรอง	ร้อยละ	ปกติ	ร้อยละ	ผิดปกติ	ร้อยละ	ไม่ระบุ	ร้อยละ
เมืองปราจีนบุรี	18,687	14,682	78.57	13,296	90.56	1,332	9.07	54	0.37
กบินทร์บุรี	20,233	12,147	60.04	10,937	90.04	1,177	9.69	33	0.27
นาดี	7,007	5,355	76.42	5,297	98.92	57	1.06	1	0.02
บ้านสร้าง	5,599	4,354	77.76	4,052	93.06	301	6.91	1	0.02
ประจันตคาม	9,418	8,841	93.87	8,772	99.22	69	0.78	0	0.00
ศรีมหาโพธิ์	9,963	9,072	91.06	7,249	79.91	1,257	13.86	566	6.24
ศรีมโหสถ	3,119	1,439	46.14	1,352	93.95	87	6.05	0	0.00
จังหวัด	74,026	55,890	75.50	50,955	91.17	4,280	7.66	655	1.17

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง กลุ่ม Geriatrics Syndrome

โรค	ผู้สูงอายุ (คน)	ได้รับการคัดกรอง	ร้อยละ	ปกติ	ร้อยละ	ผิดปกติ	ร้อยละ	ไม่ระบุ	ร้อยละ
1.สมองเสื่อม	74,026	57,793	78.07	57,001	98.63	789	1.37	3	0.01
2.ซึมเศร้า		61,227	82.71	61,004	99.64	223	0.36	61,227	82.71
3.ข้อเข่าเสื่อม		57,547	77.74	55,214	95.95	2,253	3.92	80	0.14
4.ภาวะหกล้ม		57,932	78.26	55,977	96.63	1834	3.17	121	0.21

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563

ตารางที่ 9 พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ จังหวัดปราจีนบุรี

พฤติกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พฤติกรรมที่พึงประสงค์รวม 5 ด้าน	3	10.71
พฤติกรรมที่พึงประสงค์รายด้าน		
1. มีกิจกรรมทางกายจนรู้สึกเหนื่อยกว่าปกติ อย่างน้อยวันละ 30 นาที	7	25.00
2. ทานดื่มน้ำสะอาดได้อย่างน้อยวันละ 8 แก้วหรือไม่	16	57.14
3. ทานกินผัก/ผลไม้สด (400 กรัม หรือ 5 ทัพพี /วัน)	17	60.71
4. สูบบุหรี่ หรือยาเส้น	24	85.71
5. ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	18	64.29

ที่มา : ข้อมูลจาก H4U ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563

: ผู้สูงอายุที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมด 28 คน

จังหวัดดำเนินงานตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะ ยาว (Long Term Care) ตั้งแต่ปี 2559 จนถึงปัจจุบัน มีตำบลเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนทั้งสิ้น 62 ตำบล ร้อยละ 95.38 มีเพียง 3 ตำบลในอำเภอบินทร์บุรีที่ยังไม่เข้าร่วมโครงการฯ ประกอบด้วย ตำบลบ้านนา (มีมติจะขอลาออกจากกองทุนตำบล) บ่อทอง (มีปัญหาเรื่องเอกสาร) และย่านรี (มีการเปลี่ยนแปลงผู้นำรอตำนานการ) และการขับเคลื่อนตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชนผ่านเกณฑ์ฯ 58 ตำบล ร้อยละ 89.23 อำเภอที่มีตำบลผ่านเกณฑ์ฯ ร้อยละ 100 มี 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาดี บ้านสร้าง และประจันตคาม ส่วนอำเภอที่มีตำบลผ่านเกณฑ์ฯ ร้อยละ 80 มี 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปราจีนบุรี ร้อยละ 92.31 และอำเภอบินทร์บุรี ร้อยละ 85.71 อำเภอที่มีตำบลยังไม่ผ่านเกณฑ์ฯ ร้อยละ 80 มี 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอศรีมโหสถ ร้อยละ 75.0 (ตำบลที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์คือ ตำบลโคกไทย) และอำเภอศรีมหาโพธิ ร้อยละ 70.0 (ตำบลที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์คือ ตำบลสัมพันธ บางกุ้ง และหัวหว่า) จากการประเมินตนเองของพื้นที่ พบว่ายังไม่ผ่านเกณฑ์ในองค์ประกอบที่ 2 (ชมรมผู้สูงอายุคุณภาพ) ซึ่งการพัฒนากระบวนการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในชุมชน (LTC) มี Care Manager ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ จำนวน 125 คน ขึ้นทะเบียนในโปรแกรม 3C จำนวน 119 คน และมีผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ จำนวน 961 คน และขึ้นทะเบียนในโปรแกรม 3C จำนวน 891 คน ซึ่งครอบคลุมทุกพื้นที่ ผู้สูงอายุได้รับการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) ในระบบโปรแกรม 3C และเสนอต่อคณะกรรมการ LTC จำนวน 1,781 ฉบับ ร้อยละ 84.81

ตารางที่ 8 รายงานผลการดำเนินงานโครงการ Long Term Care ปีงบประมาณ 2563

อำเภอ	1.จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โครงการ LTC สิทธิ UC (ยอดสะสมของทุกปี 25561-2563)				2. จำนวน Care manager (ชั้นทะเบียนในระบบ 3C)	3. จำนวน Care giver (ชั้นทะเบียนในระบบ 3C)	4. แผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care plan) สิทธิ UC ที่จัดทำและเสนอต่อคณะกรรมการ LTC				5. ตำบล Long Term Care (ยอดสะสมของทุกปี)				6. ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่เปลี่ยนแปลง ดีขึ้นปี 2563	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4			4.1 จำนวน Care plan ผู้สูงอายุ รายใหม่ ปี 2563	4.2 ร้อยละ จำนวน Care plan ปี 2563	4.3 จำนวน Care plan สะสม ปี 2561-2563	4.4 ร้อยละจำนวน Care plan สะสม ปี 2561-2563	5.1 จำนวน ตำบลทั้งหมด	5.2 จำนวน ตำบลที่เข้าร่วม โครงการ LTC	5.3 จำนวน ตำบลที่ผ่านเกณฑ์ LTC	5.4 ร้อยละ (จำนวนตำบลผ่านเกณฑ์/จำนวนตำบลทั้งหมด)	กลุ่มติดบ้านเป็นติดสังคม	กลุ่มติดเตียงเป็นติดบ้าน
เมืองปราจีนบุรี	482	154	104	54	24	135	409	99.76	689	86.78	13	13	12	92.31	5	6
กบินทร์บุรี	143	94	37	60	25	161	191	90.95	273	81.49	14	11	12	85.71	1	3
นาดี	47	15	30	25	16	99	78	98.73	104	88.89	6	6	6	100	5	1
บ้านสร้าง	69	63	30	12	12	157	72	98.63	119	68.39	9	9	9	100	0	0
ประจันตคาม	182	61	35	16	18	112	49	84.48	239	81.29	9	9	9	100	1	0
ศรีมหาโพธิ์	122	61	66	33	17	160	210	96.33	257	91.13	10	10	7	70	5	3
ศรีมหาสถ	54	19	23	21	7	67	62	100	103	88.03	4	4	3	75	0	1
จังหวัด	1,099	467	325	221	119	891	1,071	96.49	1,784	84.43	65	62	58	89.23	17	14

ที่มา : ข้อมูลจากโปรแกรม 3C กรมอนามัย ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2563

จังหวัดปราจีนบุรี มีผู้สูงอายุตามฐานข้อมูล HDC จำนวน 65,257 คน คัดกรองซิมเคร้า (2Q) ในผู้สูงอายุ จำนวน 58,616 คน คิดเป็นร้อยละ 89.82 แบ่งเป็น คัดกรองผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง จำนวน 2,331 คน พบผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง เสี่ยงซิมเคร้า จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 2.79 ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียงที่มีความเสี่ยงซิมเคร้าได้รับประเมินต่อด้วย 9Q เพียง 37 คน คิดเป็นร้อยละ 59.68 (ข้อมูลจาก HDC วันที่ 28 พ.ค.2563) ดังตารางที่ 9 และตารางที่ 10 โดยจังหวัดปราจีนบุรีได้ดำเนินกิจกรรมดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องด้วยกิจกรรมสุข 5 มิติแบบบูรณาการในชมรมผู้สูงอายุครอบคลุมทุกอำเภอ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และมีการคัดกรองความเครียด ความกังวลต่อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยแบบประเมินของกรมสุขภาพจิต โดย อสม. และ CG เพื่อดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ต้นแบบครอบคลุมทุกอำเภอ (อยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูล)

ในสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 ได้สำรวจสุขภาพจิตผู้สูงอายุพบว่า ผู้สูงอายุจังหวัดปราจีนบุรีได้ตอบแบบคัดกรองความกังวลต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำนวน 506 คน มีความกังวลในระดับสูงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.19 โดยศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 ได้ส่งข้อมูลให้ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพจิต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพื่อคืนข้อมูลให้พื้นที่ดูแลสุขภาพจิตในกลุ่มเสี่ยงต่อไป

ตารางที่ 9 รายงานผลการคัดกรองซิมเคร้าผู้สูงอายุ (2Q) ปีงบประมาณ 2563

อำเภอ	ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป (คน)					ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ติดสังคม (คน)				ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ติดบ้าน (คน)				ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ติดเตียง (คน)			
	ทั้งหมด	คัดกรอง	ร้อยละ	ปกติ	ผิดปกติ	ทั้งหมด	คัดกรอง	ปกติ	ผิดปกติ	ทั้งหมด	คัดกรอง	ปกติ	ผิดปกติ	ทั้งหมด	คัดกรอง	ปกติ	ผิดปกติ
เมืองปราจีนบุรี	15,219	14,294	93.92	14,262	32	14,266	13,434	13,422	12	801	731	716	15	152	129	124	5
กบินทร์บุรี	16,831	13,121	77.96	13,071	50	16,206	12,616	12,578	38	461	355	349	6	164	150	144	6
นาดี	6,345	5,501	86.7	5,496	5	6,171	5,342	5,340	2	127	118	118	0	47	41	38	3
บ้านสร้าง	5,263	4,921	93.5	4,885	36	5,035	4,716	4,687	29	168	154	148	6	60	51	50	1
ประจันตคาม	8,953	8,725	97.45	8,692	33	8,681	8,462	8,434	28	216	210	205	5	56	53	53	0
ศรีมหาโพธิ์	9,673	9,181	94.91	9,153	28	9,415	8,939	8,924	15	179	166	155	11	79	76	74	2
ศรีมโหสถ	2,973	2,873	96.64	2,845	28	2,874	2,776	2,753	23	70	68	65	3	29	29	27	2
รวม	65,257	58,616	89.82	58,404	212	62,648	56,285	56,138	147	2,022	1,802	1,756	46	587	529	510	19

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 28 พฤษภาคม 2563

ตารางที่ 10 รายงานผลการประเมินเข็มเข็มผู้สูงอายุ (9Q) ปีงบประมาณ 2563

อำเภอ	ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่ได้รับการคัดกรองโรคเข็มเข็ม 2Q ผิดปกติ (คน)					ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ติดตั้งเข็มเข็มที่ได้รับการคัดกรองโรคเข็มเข็ม 2Q ผิดปกติ (คน)				ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ติดบ้านที่ได้รับการคัดกรองโรคเข็มเข็ม 2Q ผิดปกติ (คน)				ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ติดเตียงที่ได้รับการคัดกรองโรคเข็มเข็ม 2Q ผิดปกติ (คน)			
	ทั้งหมด	ประเมิน 9Q	ร้อยละ	ปกติ	เข็มเข็ม	ทั้งหมด	ประเมิน 9Q	ปกติ	เข็มเข็ม	ทั้งหมด	ประเมิน 9Q	ปกติ	เข็มเข็ม	ทั้งหมด	ประเมิน 9Q	ปกติ	เข็มเข็ม
เมืองปราจีนบุรี	32	30	93.75	28	2	12	12	10	2	15	15	15	0	5	3	3	0
กบินทร์บุรี	47	33	70.21	26	7	38	27	24	3	4	3	1	2	5	3	1	2
นาดี	5	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
บ้านสร้าง	36	1	2.78	1	0	29	1	1	0	6	0	0	0	1	0	0	0
ประจันตคาม	33	6	18.18	5	1	28	2	2	0	5	4	3	1	0	0	0	0
ศรีมหาโพธิ์	28	11	39.29	10	1	15	7	7	0	11	3	2	1	2	1	1	0
ศรีมโหสถ	30	30	100	25	5	25	25	21	4	3	3	3	0	2	2	1	1
รวม	211	111	52.61	95	16	149	74	65	9	44	28	24	4	18	9	6	3

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 28 พฤษภาคม 2563

ปัญหา /สาเหตุ	มาตรการระดับเขต สุขภาพ	แผน /กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า /ผลการดำเนินงาน		
			กรมอนามัย /กรมสุขภาพจิต	ศูนย์อนามัยที่ 6 /ศูนย์ สุขภาพจิต /เขตสุขภาพ	จังหวัด
เขตสุขภาพที่ 6 1.การดำเนินงาน ตำบลที่มีระบบการ ส่งเสริมสุขภาพดูแล ผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชนที่ยังไม่ผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 80 และการเบิกจ่าย เงินกองทุน LTC (ภายใต้สถานการณ์ การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19)	1.ขับเคลื่อนการ ดำเนินงานผ่านกลไก อนุกรรมการส่งเสริม สุขภาพ 5 กลุ่มวัย และคณะกรรมการ LTC เขตสุขภาพที่ 6 2.สื่อสารสาธารณะ	1.ขับเคลื่อนการดำเนินงาน Long Term Care เขตสุขภาพที่ 6 (ผ่านระบบ Line Video Call) 2.ผลิตสื่อเพื่อการสื่อสาร สาธารณะ -ผลิต /เผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ สำหรับผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง พระสงฆ์ และประชาชน ที่ศูนย์ อนามัย กรมอนามัยและ หน่วยงานรัฐอื่นๆ จัดทำขึ้น ให้แก่ภาคีเครือข่ายทั้ง 8 จังหวัด ผ่าน QR Code		1.ประสานผู้รับผิดชอบงาน ผู้สูงอายุของสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดในเขต สุขภาพที่ 6 เพื่อจัดทำแผนการ ดำเนินงานผู้สูงอายุเขตสุขภาพ ที่ 6 (6 เดือนหลัง) 2.ผลิตสื่อเพื่อการสื่อสาร สาธารณะ 1.ศึกษา /รวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง 2.ประชุมผู้รับผิดชอบเพื่อ กำหนดประเด็นในการสื่อสาร สาธารณะ 3.ดำเนินการผลิตสื่อผู้สูงอายุ 4.ตรวจสอบสื่อโดย คณะกรรมการวิชาการศูนย์ อนามัยที่ 6 และดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไข	

ปัญหา /สาเหตุ	มาตรการระดับเขต สุขภาพ	แผน /กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า /ผลการดำเนินงาน		
			กรมอนามัย /กรมสุขภาพจิต	ศูนย์อนามัยที่ 6 /ศูนย์ สุขภาพจิต /เขตสุขภาพ	จังหวัด
	3.สนับสนุนการ ดำเนินงานการ ส่งเสริมดูแลผู้สูงอายุ ระยะยาว เขตสุขภาพที่ 6	3.สื่อการสอนการใช้งาน โปรแกรม Long Term Care (3C) กรมอนามัย		5.เผยแพร่ตามช่องทางต่างๆ ให้กับภาคีเครือข่าย สื่อผู้สูงอายุ -ข้อปฏิบัติสำหรับผู้สูงอายุ ห่างไกลจาก COVID-19 -คำแนะนำผู้ดูแลผู้ป่วยติดเตียง ให้ปลอดภัยจาก COVID-19 -การดูแลสุขภาพช่องปาก ห่างไกล COVID-19 -คลิป VDO ในการป้องกันการ แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19) -คู่มือดูแลผู้สูงวัยช่วง COVID-19 -คู่มืออยู่ระหว่างดำเนินการ สามารถดูวิธีการใช้งานใน โปรแกรม 3C ของกรมอนามัย	

ปัญหา /สาเหตุ	มาตรการระดับเขต สุขภาพ	แผน /กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า /ผลการดำเนินงาน		
			กรมอนามัย /กรมสุขภาพจิต	ศูนย์อนามัยที่ 6 /ศูนย์ สุขภาพจิต /เขตสุขภาพ	จังหวัด
	4.ติดตามการ ดำเนินการร่วมกับ การตรวจราชการ พื้นที่เขตสุขภาพที่ 6	4.การนิเทศ ติดตาม กำกับการ ดำเนินงานผู้สูงอายุที่มีภาวะ พึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care Plan ร่วมกับการตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุข		นิเทศติดตาม ตามแผนการ ดำเนินงาน	
ระดับจังหวัด		-การประเมินและคัดกรองปัญหา สุขภาพของผู้สูงอายุ -การคัดกรองและส่งเสริมป้องกัน ทันตสุขภาพในผู้สูงอายุและผู้ พิการ -การประกวดคัดเลือกพื้นที่ ชมรม บุคคล ที่มีผลการดำเนินงานด้าน ผู้สูงอายุดีเด่นระดับอำเภอ -การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน ผู้สูงอายุในจังหวัดปราจีนบุรี			-ปรับแนวทางการดำเนินงาน Long Term Care ในเขตสุขภาพ ที่ 6 โดยขับเคลื่อนการดำเนินงาน ผ่านระบบ Line มีการสื่อสาร แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข เผยแพร่ความรู้เรื่องโรค COVID-19 มาตรการการป้องกันตนเองสำหรับ CM /CG เพื่อให้สามารถดูแล ผู้สูงอายุได้อย่างปลอดภัย

ปัญหา /สาเหตุ	มาตรการระดับเขต สุขภาพ	แผน /กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า /ผลการดำเนินงาน		
			กรมอนามัย /กรมสุขภาพจิต	ศูนย์อนามัยที่ 6 /ศูนย์ สุขภาพจิต /เขตสุขภาพ	จังหวัด
		<ul style="list-style-type: none"> -การพัฒนาบุคลากร (ใหม่/ ทดแทน) ที่รับผิดชอบงาน ผู้สูงอายุ -การอบรมฟื้นฟูการดูแลสุขภาพ ผู้สูงอายุระยะยาว ทั้ง Care Manager และ Care Giver -การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ พัฒนาการดำเนินงาน LCT (จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ และชมรมผู้สูงอายุ) -การประชุม LCT สัณจร 			
2.ร้อยละของ ประชากรสูงอายุ ที่มีพฤติกรรม สุขภาพที่พึง ประสงค์ (ออก กำลังกาย ผักสด น้ำ 8 แก้ว สุรา บุหรี่ มีความสุข) (แผนผู้สูงอายุ		1.สำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึง ประสงค์ผู้สูงอายุเขตสุขภาพที่ 6 ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป เป้าหมายร้อยละ 1 ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมด ของพื้นที่ (ร้อยละ 1 = 837 คน จากประชากรสูงอายุทั้งหมด 83,659 คน)		1.ขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่าน ผู้รับผิดชอบงาน และทำหนังสือ ชี้แจงการดำเนินงาน 2.ชี้แจงการดำเนินการผ่านคู่มือ การใช้งาน Mobile Application: Health For You (H4U)	

ปัญหา /สาเหตุ	มาตรการระดับเขต สุขภาพ	แผน /กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า /ผลการดำเนินงาน		
			กรมอนามัย /กรมสุขภาพจิต	ศูนย์อนามัยที่ 6 /ศูนย์ สุขภาพจิต /เขตสุขภาพ	จังหวัด
แห่งชาติ มาตรการส่งเสริม สุขภาพ ป้องกัน การเจ็บป่วย และดูแล ตนเองเบื้องต้น ร้อยละ 60)				3.ติดตามการดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูล /พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ของภาคีเครือข่าย 4.วิเคราะห์ /แปลผลข้อมูล /สรุปผลให้ภาคีเครือข่าย 5.การสื่อสาร /นำไปใช้ ประโยชน์ /คืนข้อมูลให้กับพื้นที่	
ระดับจังหวัด		-สถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง ดำเนินการสำรวจพฤติกรรม สุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ กลุ่มติดสังคมทุกคน			-การดำเนินงานสำรวจพฤติกรรม สุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ ผ่าน application Health For You (H4U) มีจำนวน 28 คน พบผู้สูงอายุ มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน ร้อยละ 64.29 (ข้อมูลจากการ สรุปผลการคัดกรองพฤติกรรมที่พึง ประสงค์ของผู้สูงอายุ ศูนย์อนามัย ที่ 6 ณ วันที่ 25 พ.ค. 63) -ปัจจุบันจังหวัดอยู่ระหว่าง ดำเนินการสำรวจข้อมูล
3. ผู้สูงอายุกลุ่มติด บ้าน ติดเตียงเสี่ยงต่อ		-จังหวัดมีการคัดกรองซึมเศร้า และความกังวลต่อโรคติดเชื้อ	กรมสุขภาพจิตเผยแพร่สื่อ ความรู้การดูแลสุขภาพจิต	1.ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 จัดอบรม พัฒนาศักยภาพบุคลากรในการ	1.จังหวัดจัดกิจกรรมให้ความรู้ อสม. ในการดูแลสังคมจิตใจผู้สูงอายุในช่วง

ปัญหา /สาเหตุ	มาตรการระดับเขต สุขภาพ	แผน /กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า /ผลการดำเนินงาน		
			กรมอนามัย /กรมสุขภาพจิต	ศูนย์อนามัยที่ 6 /ศูนย์ สุขภาพจิต /เขตสุขภาพ	จังหวัด
การมีปัญหา สุขภาพจิต		<p>ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) โดย อสม. และ CG เพื่อดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง</p> <p>- ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 สนับสนุนสื่อความรู้จัดกิจกรรมวัคซีนใจในชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสมาชิกชุมชนในการดูแลจิตใจผู้สูงอายุช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)</p>	<p>ผู้สูงอายุเผยแพร่ให้กับเครือข่ายสาธารณสุขผ่านช่องทางต่างๆ</p>	<p>ดูแลสังคมจิตใจผู้สูงอายุติดสังคมและผู้สูงอายุป่วยเรื้อรังติดบ้าน ติดเตียง ระหว่างวันที่ 9 – 10 มี.ค. 2563 ณ จ.ชลบุรี</p> <p>2.จัดทำสื่อความรู้การดูแลสังคมจิตใจผู้สูงอายุช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อเผยแพร่ให้กับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่และ อสม. นำไปใช้ประโยชน์ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชุดความรู้การเยี่ยมบ้านเพื่อการดูแลสังคมจิตใจผู้สูงอายุป่วยเรื้อรังติดบ้าน ติดเตียง - สื่อความรู้ดูแลใจผู้สูงอายุไม่ให้วิตกกังวลกับโควิด-19 - สื่อความรู้โควิดกับผู้สูงวัยอยู่อย่างไรไม่ให้เครียด 	<p>การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) อำเภอละ 1 แห่ง</p> <p>2.จังหวัดคัดกรองเข็มเคร้าผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง (2Q) จำนวน 2,331 คน คิดเป็นร้อยละ 89.34 (ผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 2,609 คน) พบผู้สูงอายุที่คัดกรองเสี่ยงเข็มเคร้าจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 2.79 ผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงเข็มเคร้าได้รับประเมินต่อด้วย 9Q เพียง 37 คน คิดเป็นร้อยละ 59.68 ข้อมูลจาก HDC วันที่ 28 พ.ค.2563</p> <p>3.จังหวัดคัดกรองความกังวลต่อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) โดย อสม. และ CG</p>

ปัญหา /สาเหตุ	มาตรการระดับเขต สุขภาพ	แผน /กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า /ผลการดำเนินงาน		
			กรมอนามัย /กรมสุขภาพจิต	ศูนย์อนามัยที่ 6 /ศูนย์ สุขภาพจิต /เขตสุขภาพ	จังหวัด
				- สื่อความรู้ชุมชนร่วมใจ ผู้สูงวัยไม่ลำพัง	เพื่อดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง ในพื้นที่ต้นแบบ ครอบคลุมทุกอำเภอ 4.ผู้สูงอายุจังหวัดปราจีนบุรีได้ตอบ แบบคัดกรองความกังวลต่อโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำนวน 506 คน มีความกังวลใน ระดับสูงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.19 โดยศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 ได้ส่ง ข้อมูลให้ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพจิต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพื่อคืน ข้อมูลให้พื้นที่ดูแลสุขภาพจิตในกลุ่ม เสี่ยงต่อไป (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

ผลงานเด่น(Best Practice)

-

4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

4.1 สำหรับพื้นที่

4.1.1 สนับสนุนการใช้ โปรแกรม Long Term Care (3C) Care Manager, Caregiver, Care Plan ในระดับพื้นที่ในการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคลได้อย่างเหมาะสม

4.1.2 สำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ผู้สูงอายุเขตสุขภาพที่ 6 ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ให้ครบเป้าหมายร้อยละ 1 ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมดของพื้นที่ (ร้อยละ 1 = 837 คน จากประชากรสูงอายุทั้งหมด 83,659 คน) เพื่อทราบสถานการณ์พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ และใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสมต่อไป

4.1.3 ขยายผล /ขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์ วัดส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่

4.1.4 ขอความร่วมมือพื้นที่ประเมินมาตรฐานความสะอาด ปลอดภัย ป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับศาสนสถาน ผ่านโปรแกรม Thai Stop COVID กรมอนามัย เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตรายต่อผู้เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา พระภิกษุสงฆ์ สามเณร แม่ชี และให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในศาสนสถานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกสุขลักษณะ และปลอดภัย

4.2 สำหรับส่วนกลาง

4.2.1 การสนับสนุนคู่มือการดำเนินงาน

- คู่มือวัดส่งเสริมสุขภาพ
- คู่มืออบรมพระ อสว.

4.2.2 สนับสนุนแนวทาง /เกณฑ์การดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุผ่านเกณฑ์คุณภาพตามบริบทของพื้นที่

4.2.3 สนับสนุนสื่อความรู้และแนวทางการดำเนินกิจกรรมวัดขึ้นใจในชุมชนต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสมาชิกชุมชนในการดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุ ให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

ผู้รายงาน : นางทิพย์วรรณ จอมแพง

ตำแหน่ง : พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี : 1 มิถุนายน 2563

โทร. : 087- 6003874

e-mail : kaeja2521@hotmail.com

ผู้รายงาน : นางเดือนเพ็ญ ชาญณรงค์

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิตที่ 6

วัน/เดือน/ปี : 1 มิถุนายน 2563

โทร. : 089 858 7962

ผู้ตรวจรายงาน : นางยุพา ชัยเพ็ชร

ตำแหน่ง:นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ(ด้านโภชนาการ)

วัน/เดือน/ปี : 1 มิถุนายน 2563

โทร : 094-4794115

E-mail : yupha_dang@hotmail.com